

[J. E. Nørgaard.]

fest i 1936. Det ærede Medlem indledede sin korte Bemærkning med at sige, at jeg kendte vist det Ord: Du skal ikke føre falsk Vidnesbyrd mod din Næste. Det er rigtigt. Det ærede Medlem sagde, at det var en ufor- skammet og hensynsløs Udtalelse over for ham. Dersom det er saadan, at jeg skulde have begaaet denne Fejl, beder jeg det ærede Medlem om Undskyldning, det var ikke Meningen. De, som hørte denne Solhvervsfesttale, der blev transmitteret, vil erindre, hvordan det ærede Medlem udtalte sig om den kristne Jul, og hvorledes Bifaldet fra Forsamlingen strømmede ham i Møde, da han udtalte, at den kristne Jul ikke havde de Forudsætninger, Kirken paa- staar. Man kunde ogsaa læse det i Referater i en lang Række Provsblade Dagen efter, ogsaa Dagbladet „Politiken“ her i København omtalte det Dagen efter. Bl. a. stod der:

„Det var en dristig og frisindet Gen- nemgang af Julens Forudsætninger. Klart tog han paa Arbejdernes Vegne Festen ind til sig som en Folkefest“, og senere:

„de kloge Kirkefædre i sin Tid var saa praktiske, at de henlagde Kristi Fødsel til Solhvervstid“.

Nu ved jeg ikke, ud fra hvilke historiske Forudsætninger det ærede Medlem kan udtale, at det var af praktiske Grunde, Julen blev henlagt til den Aarstid, men jeg ved i alle Tilfælde, at Julen den Dag i Dag over den ganske Verden holdes paa samme Dato, og at denne i andre Egne af Jordkloden ikke falder sammen med den mørke Tid, som Tilfældet er her i Norden, men tværtimod falder sammen med den lyse Tid. Det var det, jeg begrundede disse Udtalelser med. Naar det ærede Medlem, som indtager en saa vigtig politisk Stilling og beklæder et af de højeste Lærerembeder her i Landet, er med til at fremme denne Tankegang om den kristne Juls Oprindelse, er det ikke ufarligt. De moralske Opfattel- ser og Grundsetninger, som den kristne Tro gør sig til Talsmand for, er af bevarende og opbyggende Karakter i det danske Samfund saavel som i hele Verden. Det, jeg henstillede til det ærede Medlem, var ikke at nedbryde denne Morallivets Forudsæt- ning. Dersom det ærede Medlem nu mener, at det er ingen fyldestgørende eller for ham udtømmende Redegørelse, som begrunder, at jeg har udtalt mig mod ham, som jeg har gjort, saa vil jeg med Formandens Tilla- delse citere en enkelt Udtalelse af en Bog, som kaldes „Ungdomsbogen“, og som er ud-

kommet i 1932, hvor det ærede Medlem indleder et Afsnit med at gøre Karl Marx's Ord til sine: „Religion er Opium for Folket“ og senere skriver:

„Og selv om Kirken i enkelte Tilfælde og gennem enkelte Præster kan bringe Trøst til ulykkeligt stillede, saa fører denne Virksomhed (der i øvrigt koster 30 Mill. Kr. om Aaret) paa en Række andre Omraader til en stiltiende Afsvæk- kelse af Fremskridtet, til et udbredt Hykleri.“

Naar det ærede Medlem udtaler sig saadan om Kristendommen og den Lære, som Kirken har udledet deraf, saa mener jeg ikke, at jeg har brugt for stærke Ord om det ærede Medlem. Jeg synes, at de Udtalelser, som den ansvarlige Ordfører er kommet med, baade uden for denne Sal og i den Ungdomsbog, som er udsendt til Oplæring for dansk Ungdom, karakteriserer Kirken og Kristendommen paa en saadan Maade, at man maa have Lov til at imøde- gaa det ærede Medlem uden dermed at være med til at sige falsk Vidnesbyrd.

Det er disse Bemærkninger, som jeg gerne vilde fremsætte, fordi jeg baade af Samvittigheds- og andre Grunde ikke kan være tjent med at lade det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Udtalelser staa uimod- sagt. Da Formanden efter det ærede Med- lem Hr. Hartvig Frischs Udtalelser afbrød Forhandlingerne, var der ingen Lejlighed for mig til at udtale mig derom. Nu mener jeg at have givet en Redegørelse for mine Ud- talelser, men dersom det ærede Medlem kan paavise, at jeg har sagt noget, der var for- kert, at det kan karakteriseres med Ordene „falsk Vidnesbyrd“, saa vil jeg bede det ærede Medlem undskylde.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har Ordet for en kort Be- mærkning.

Kristen Amby: Jeg tror ikke, at jeg med Hensyn til de Udtalelser, der her er citeret, behøver at sige, at jeg ikke er enig i deres Indhold. Det behøver jeg vist ikke at sige noget om, men det forekommer mig — og det er derfor, jeg gerne tager Ordet, og føler mig forpligtet til at tage Ordet —, at den Maade, hvorpaa man imødegaar Ud- talelser, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch og andre, der har tilsvarende Menin- ger, har fremsat, skal være en anden end en politisk Imødegaelse herfra. Saa maa man positivt der, hvor man nu kan, og hvor man har det til Opgave, give Udtryk for sit Syn, saa maa man bruge, om jeg saa maa